

dosarul nr. 3r-193/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. V. Puica)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.V.Clima, A. Malîi, E.Palanciuc)

DECIZIE

11 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către Goncear Maxim, reprezentat de avocatul Căpățină Ion,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Goncear Maxim împotriva Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului, sectorul Botanica, mun.Chișinău, intervenient accesoriu Goncear Svetlana cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de către Goncear Maxim, reprezentat de avocatul Căpățină Ion,

constată:

La data de 05 iunie 2018 Goncear Maxim, reprezentat de avocatul Căpățină Ion a depus cerere de chemare în judecată împotriva Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului, sectorul Botanica, mun.Chișinău, intervenient accesoriu Goncear Svetlana cu privire la constatarea faptului nesoluționării cererii prelabile în termen legal, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 12 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Goncear Maxim și a fost constatat faptul nesoluționării în termen legal a cererii prelabile nr.G-212/18, depusă de Goncear Maxim la data de 03 aprilie 2018. A fost încasată de la Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului, sectorul Botanica mun. Chișinău în beneficiul lui Goncear Maxim suma de 700 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică. În rest, pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral a fost respinsă.

La data de 18 martie 2019 Goncear Maxim, reprezentat de avocatul Căpățină Ion a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanței.

Prin încheierea din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost stabilit apelantului Goncear Maxim, reprezentat de avocatul Căpățină Ion, termen până la

data de 28 mai 2019, ora 16.00, pentru depunerea la secretariatul Curții de Apel Chișinău a cererii de apel motivate. Totodată, apelantului i-a fost explicat că lichidarea deficiențelor de formă și conținut ale apelului generează examinarea cauzei în ordine de apel, în contradictoriu- inadmisibilitatea apelului, care se va dispune din oficiul instanței.

La data de 28 mai 2019, Gonciar Maxim, reprezentat de avocatul Căpățînă Ion a expediat prin intermediul oficiului poștal apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, înregistrat la secretariatul Curții de Apel Chișinău la 30 mai 2019.

Prin încheierea din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de către Gonciar Maxim, reprezentat de avocatul Căpățînă Ion împotriva hotărârii din 12 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La data de 06 august 2019, prin intermediul oficiului poștal, Gonciar Maxim, reprezentat de avocatul Căpățînă Ion a depus recurs împotriva încheierii din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii contestate și pronunțarea unei decizii noi privind primirea spre examinare și punerea pe rol a cererii de apel.

În motivarea recursului a indicat că, încheierea instanței de apel este neîntemeiată și ilegală.

A menționat că este eronată constatarea instanței de apel precum că nu a prezentat motivarea apelului în termen, or, aceasta a fost expediată prin poștă la 28 mai 2019, ora 15.03, conform bonului de plată anexat la recurs, fiind astfel respectat termenul stabilit de judecată - până la data de 28 mai 2019, ora 16.00.

A afirmat că, în conformitate cu art.112 alin. (3) din Codul de procedură civilă, actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit pînă la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

Mai mult ca atât, recurentul a invocat căart. 232 alin. (2) din Codul administrativ prevede expres cămotivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Astfel, hotărârea motivată a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a recepționat-o prin intermediul oficiului poștal la 15 mai 2019 și respectiv, motivarea apelului a fost depusă în interiorul termenului de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 29 mai 2019 și a fost notificată avocatului Ion Căpățînă la 23 iulie 2019 (f. d. 81).

Astfel, recursul depus la 06 august 2019, este în termen.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 243 alin.(2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând recursul depus, prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică: instanța căreia îi este adresat apelul;numele sau denumirea, domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedurală; hotărîrea atacată, instanța care a emis-o, completul de judecată, data emiterii;motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul;probele invocate în susținerea apelului; solicitarea apelantului;numele și domiciliul martorilor, dacă se cere a fi citați în apel; documentele ce se anexează.

Prin prisma art. 235 din Codul administrativ, dacă cererea de apel nu corespunde cerințelor prevăzute de lege, judecătorul stabilește apelantului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă apelantul a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanță, cererea de apel se consideră depusă la data inițială.

Conform art. 236 din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special cînd: hotărîrea în fond nu poate fi contestată cu apel; apelul este depus în mod repetat; apelul este depus de o persoană neîmputernicită; apelul a fost depus după expirarea termenului

stabilit la art.232 alin.(1); motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2); cererea de apel nu corespunde cerințelor stabilite la art.233 alin.(1) și (2) și art.234 alin.(1) și apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Din materialele cauzei rezultă că la data de 18 martie 2019 Goncear Maxim, reprezentat de avocatul Căpățînă Ion a depus apel nemotivat împotriva hotărîrii din 12 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f.d. 52-54).

Prin încheierea din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost stabilit apelantului Goncear Maxim, reprezentat de avocatul Căpățînă Ion, termen până la data de 28 mai 2019, ora 16.00, pentru depunerea la secretariatul Curții de Apel Chișinău a cererii de apel motivate. Totodată, apelantului i-a fost explicat că lichidarea deficiențelor de formă și conținut ale apelului generează examinarea cauzei în ordine de apel, în contradictoriu - inadmisibilitatea apelului, care se va dispune din oficiul instanței.

La data de 28 mai 2019, Goncear Maxim, reprezentat de avocatul Căpățînă Ion a expediat prin intermediul oficiului poștal apel motivat împotriva hotărîrii primei instanțe, care a fost înregistrat la secretariatul Curții de Apel Chișinău la 30 mai 2019 (f.d. 78-79).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că legiuitorul prin expresia „în special” din conținutul normei art. 236 alin. (2) din Codul administrativ, a indicat că temeiurile de inadmisibilitate stipulate nu poartă un caracter exhaustiv, respectiv în alte cazuri expres și implicit prevăzute de lege, pot fi reglementate și alte temeiuri care necesită a fi verificate la etapa examinării admisibilității cererii de apel.

În consecință, prin încheierea din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de către Goncear Maxim, reprezentat de avocatul Căpățînă Ion împotriva hotărîrii din 12 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din motivul neprezentării apelului motivat în termenul stabilit prin încheierea din 14 mai 2019.

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept supra citate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 29 mai 2019, corect a declarat inadmisibil apelul depus de Goncear Maxim, or, neajunsurile cererii de apel nu au fost înlăturate în termenul stabilit prin încheierea din 14 mai 2019 și anume, cererea de apel motivată nu a fost depusă la secretariatul Curții de Apel Chișinău până la 28 mai 2019, ora 16.00.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că s-a conformat cerințelor instanței de apel, expediind prin poștă apelul motivat la 28 mai 2019, ora 15:03, din următoarele motive.

În cazul în care instanța de judecată a stabilit data și ora până la care trebuie efectuată acțiunea (operațiunea) procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a o îndeplini până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată este unul

obligatoriu și peremptoriu, asemenea celui prevăzut de lege. În acest sens, se reține cauza Perez de Rada Cavanilles v. Spania, 28 octombrie 1998, §§ 43-44, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că stabilirea bazei legale a unei acțiuni de către instanță și termenele-limită pentru introducerea unei acțiuni se numără printre limitările permise ale dreptului de acces la o instanță, cu condiția ca acestea să nu restricționeze accesul unei persoane la un tribunal de o manieră care îi afectează chiar esența dreptului sau când nu urmăresc un scop legitim ori nu există o relație rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie atins.

Atunci când termenul de procedură fixat de instanța de judecată pentru valorificarea unei acțiuni procesuale este materializat în zile, curgerea termenului începe de la ora 24 a ultimei zile din termen, iar dacă acesta se măsoară în ore sau eventual în minute, justițiabilul trebuie să se ghideze necondiționat de acest moment, la a cărui scadență acțiunea procesuală care trebuie efectuată nu este susceptibilă să producă efecte juridice.

Pornind de la caracterul obligatoriu al actelor judecătorești de dispoziție, justițiabilul trebuie să-și ajusteze conduita la indicațiile reflectate în actul de dispoziție judecătorească emis, dacă prin acesta destinatarului i-a fost fixat un termen-limită pentru prezentarea cererii de apel motivat, astfel încât acesta urmează să se conformeze cerințelor în discuție până la data și ora stabilită, să prezinte actele enunțate, iar la utilizarea mijloacelor de comunicare (poșta electronică, oficiul poștal), să se asigure că ele vor ajunge la destinatar (la instanța de judecată) cel târziu la momentul stabilit în prealabil de către instanță și nicidecum până la ora 24:00 a ultimei zile a termenului. O altă abordare decât aceasta va echivala cu o încălcare a termenului de procedură, fixat de instanță.

Reieșind din cele expuse, instanța de apel corect a concluzionat că termenul acordat pentru înlăturarea neajunsurilor din cererea de apel a expirat, iar apelantul, având timp suficient să înlătore neajunsurile, nu a îndeplinit cerințele enumerate în încheierea din 14 mai 2019. Or, în conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

De asemenea, nu poate fi reținut nici argumentul recurentului precum că motivarea apelului a fost depusă în termenul prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, or, apelul nemotivat a fost depus la 18 martie 2019, conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului stabilind în jurisprudența degajată că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale

aplicabile (speța Tudor-Comerț c. Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de către Goncear Maxim, reprezentat de avocatul Căpățină Ion.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide:

Se respinge recursul depus de către Goncear Maxim, reprezentat de avocatul Căpățină Ion.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu